

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

**Wielkopolski
Fundusz Rozwoju**
Spółka Samorządu Województwa Wielkopolskiego

Wielkopolski Fundusz Rozwoju

Spółka Samorządu Województwa Wielkopolskiego

WIETNAM

DESK RESEARCH

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE PODSTAWOWE	2
2. POWODY, DLA KTÓRYCH WARTO INWESTOWAĆ W WIETNAMIE	3
3. GŁÓWNE WSKAŹNIKI EKONOMICZNE	4
4. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA	5
5. HANDEL MIĘDZYNARODOWY	6
6. DOSTĘP DO RYNKU DLA POLSKICH TOWARÓW I USŁUG	7
7. SYSTEM PODATKOWY I ZACHĘTY DLA BIZNESU	11
8. PROCES ZAKŁADANIA DZIAŁALNOŚCI	12
9. LEGALIZACJA DOKUMENTÓW	14
10. WYBRANE IMPREZY TARGOWE	14
11. ANALIZA SWOT	15
12. WAŻNE KONTAKTY	17

1. INFORMACJE PODSTAWOWE¹

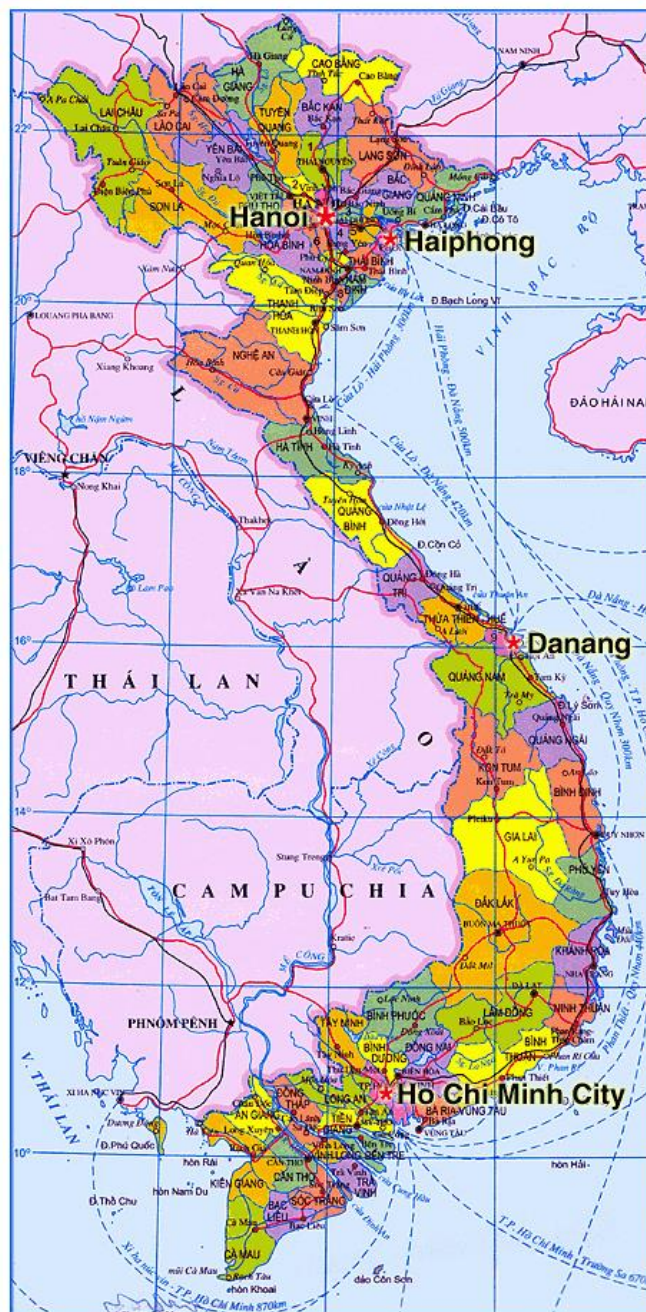
Socjalistyczna Republika Wietnamu (SRW) położona jest w Azji Południowo-Wschodniej, we wschodniej części Półwyspu Indochińskiego. Od północy graniczy z Chinami, od zachodu z Laosem i Kambodżą, a od wschodu i południa rozciąga się Morze Południowochińskie.

Główne bogactwa naturalne to węgiel, boksyty, fosfaty, ilmenit, ziemie rzadkie, magnez, chromiany, ropa naftowa, gaz ziemny, zasoby hydroenergetyczne, zasoby leśne. Głównymi motorami wzrostu PKB są budownictwo, przemysł, usługi oraz rolnictwo.

Pod względem struktury PKB do najważniejszych gałęzi gospodarki wietnamskiej zalicza się: usługi – 41%, przemysł – 33%, rolnictwo – 16%.

- **Stolica:** Hanoi
- **Powierzchnia:** 331,210 km²
- **Liczba ludności:** 95,5 mln (w tym 8,1 mln w stolicy; co roku przybywa około milion nowych obywateli)
- **Języki urzędowe:** wietnamski
- **Waluta:** dong (1 PLN = 5.845 VND, kurs z dnia 08/07/2020). Bank centralny – Państwowy Bank Wietnamu (State Bank of Vietnam, SBV) utrzymuje praktycznie stały kurs wymiany donga wobec amerykańskiego dolara. Jego wartość względem USD waha się w granicach ok. 1%. Kurs jest kontrolowany i sterowany przez rząd.
- **Religia:** około 6,8 mln buddystów, 5,7 mln katolików, 1,4 mln buddystów Hoa Hao, 0,8 mln kaodaistów, 0,7 mln protestantów
- **Ustrój polityczny:** system jednopartyjny – Komunistyczna Partia Wietnamu
- **Podział administracyjny:** 8 regionów ekonomicznych dzielących się na 58 prowincji i 5 miast wydzielonych
- **Strefa czasowa:** GMT+4

Mapa 1: Położenie Wietnamu

Źródło: www.maps-of-the-world.net

¹ Na podstawie m.in. „Doing Business in Vietnam 2020”, Dezan Shira & Associates, opracowania Departamentu Handlu i Współpracy Międzynarodowej MR, czerwiec 2020 i Zagranicznego Biura Handlowego Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu w Ho Chi Minh City, listopad 2017.

- **Wietnam jest członkiem:** Światowej Organizacji Handlu (WTO) i Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN). Jako państwo członkowskie ASEAN należy do strefy wolnego handlu AFTA i jest sygnatariuszem porozumień o wolnym handlu z Chinami, Koreą Południową, Indiami, Australią i Nową Zelandią, jak również partnerstwa ekonomicznego z Japonią (Wietnam podpisał też osobne dwustronne partnerstwo ekonomiczne z Japonią). Ponadto ma podpisane umowy o wolnym handlu z Koreą Południową, Euroazjatycką Unią Gospodarczą (EEU – unia celna Rosji, Kazachstanu, Białorusi, Armenii i Kirgistanu).

W 2019 r. podpisana została umowa o wolnym handlu z Unią Europejską (EVFTA) i CPTPP (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership) – umowa o wolnym handlu dobrami i usługami pomiędzy jedenastoma państwami regionu Azji i Pacyfiku. Umowa o wolnym handlu między UE a Wietnamem (EVFTA) została ratyfikowana w dniu 9 czerwca i wejdzie w życie w dniu 1 sierpnia 2020 r. Umowa docelowo zakłada wyeliminowanie ponad 99% ceł na towary handlowe obu stron.

2. POWODY, DLA KTÓRYCH WARTO INWESTOWAĆ

- Stabilny wzrost gospodarczy. W ostatnim dwudziestoleciu Wietnam osiągnął średni roczny wzrost PKB ponad 6%, co jest drugim najlepszym wynikiem na świecie.
- Jedno z najbardziej dynamicznych krajów wschodzących w regionie Azji Wschodniej.
- Tania siła robocza (jedne z najniższych płac minimalnych w Azji Południowo-Wschodniej od 118 USD do 171 USD w 2019 r.²; koszty pracy mniejsze o połowę w porównaniu z Chinami), ulgi podatkowe i celne przy produkcji na eksport.
- Strategiczne położenie z sąsiadującymi Chinami, długa linia brzegowa z kilkoma portami i międzynarodowymi portami lotniczymi.
- Idealna alternatywa dla inwestorów dążących do zmiany łańcucha dostaw z Chin.
- Podpisane umowy CPTPP i EVFTA.
- Kraj atrakcyjny dla inwestorów w sektorze przetwórstwa i produkcji. Zgodnie z raportem przygotowanym dla Europejskiej Izby Handlowej (Eurocham) 72% jej członków wierzy, że EVFTA spowoduje, że Wietnam będzie jeszcze bardziej konkurencyjny i stanie się hubem europejskich przedsiębiorstw³.
- Rząd systematycznie rozwija strefy ekonomiczne, a działania te mają zostać zintensyfikowane w miarę napływu inwestycji zagranicznych.
- Rynek o coraz większym popycie.
- Wietnam zmierza w kierunku coraz większej integracji z gospodarką globalną.
- Zgodnie z raportem „The World in 2050” opublikowanym przez pwc Wietnam do 2050 r. ma być wśród 20. topowych gospodarek świata.
- Rynek wietnamski został zakwalifikowany przez rząd Polski jako jeden z pięciu najbardziej perspektywicznych dla rozwoju polskiej gospodarki.

² „Doing Business in Vietnam”, Cekindo Business International 2019.

³ EVFTA Report 2018, European Chamber of Commerce in Vietnam.

3. GŁÓWNE WSKAŹNIKI EKONOMICZNE

PKB (2019) → 262 mld USD (PKB Wietnamu rośnie prawie dwukrotnie szybciej niż USA)

W 2019 r. wzrost PKB wyniósł 7,2 %, co było najlepszym wynikiem od 2011 r.

PKB per capita PPP (2019) → 8066 USD

Inflacja (2019) → 2,79%

Pozycje w rankingach:

Index of Economic Freedom⁴ 2020 = 105/180

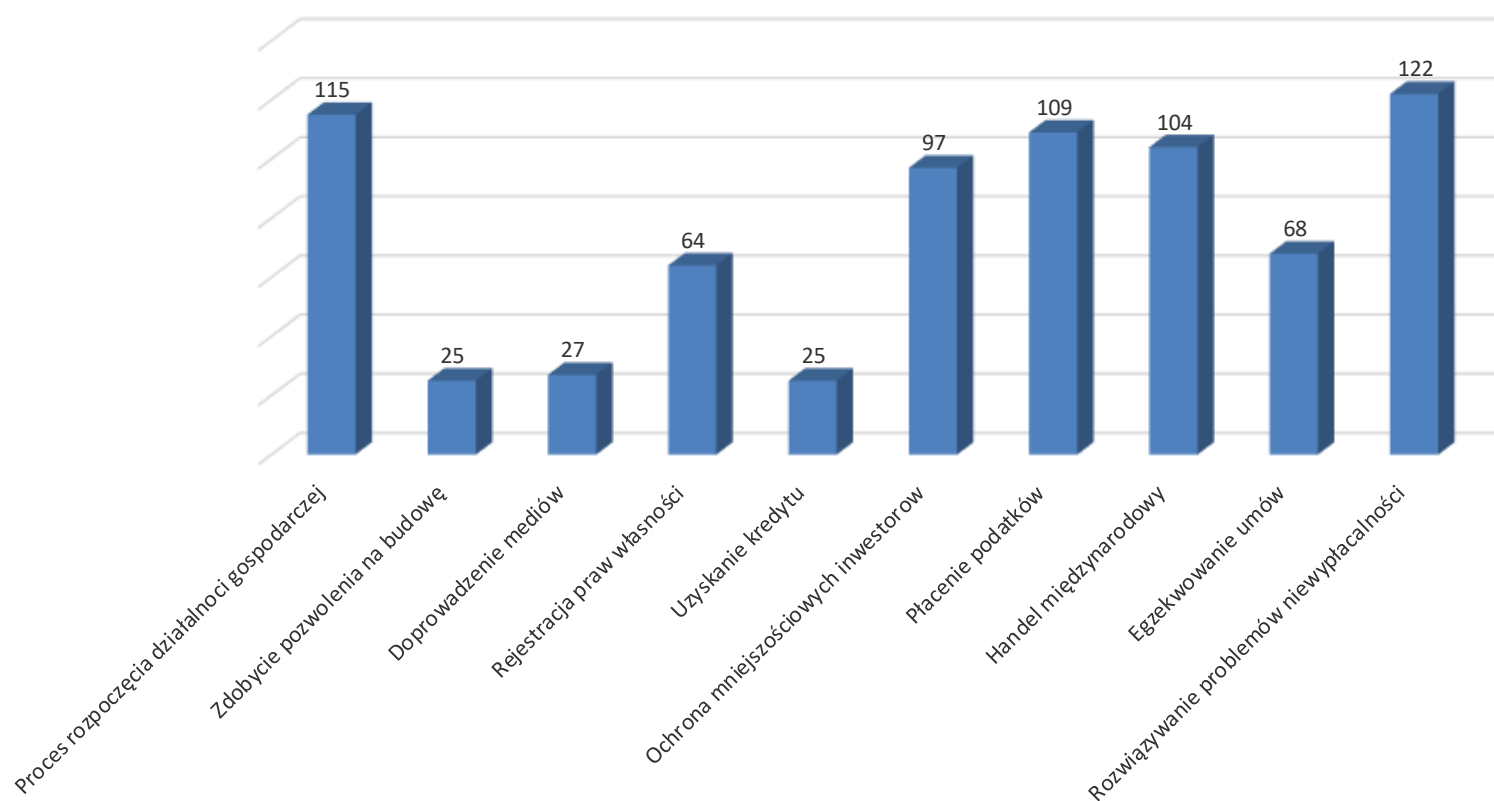
Corruption Perceptions Index 2019⁵ = 96/180

Klasyfikacja OECD (0-7) = 4

Doing Business 2020 = 70/190

Wietnam systematycznie poprawia swoją pozycję w rankingu, dla porównania w 2016 r. uplasował się na 90 pozycji, w 2014 r. – 99.

Wykres 1: Ranking łatwości prowadzenia biznesu w Wietnamie

Zestawienie opracowane na podstawie raportu Banku Światowego, „Doing Business 2020 – Economy Profile Vietnam”. W badaniu uwzględniono 190 gospodarek, a wyższa pozycja w rankingu wskazuje lepsze, zazwyczaj prostsze, przepisy regulujące sprawy związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa oraz silniejszą ochronę własności przez prawo. W sumie Wietnam otrzymał wynik 69,8 co dało mu pozycję 70.

W raporcie z 2020 r. wynik Wietnamu był najłabszy w „Rozwiązaniu niewypłacalności”, stąd ogólna pozycja 122. Wietnam jednak poprawił się w większości obszarów, jedynie obniżając ogólny wynik za „Rozwiązanie niewypłacalności” drugi rok z rzędu. Aktywnie poprawił otoczenie biznesowe i inwestycyjne dla zagranicznych firm. Kraj pozostaje magnesem przyciągającym bezpośrednie inwestycje zagraniczne (BIZ), które w październiku 2019 r. wzrosły o 7,4%, co świadczy o wzroście zaufania inwestorów⁶.

⁴ www.heritage.org/index/country/vietnam

⁵ www.transparency.org/en/countries/vietnam

⁶ www.vietnam-briefing.com/news/vietnam-ranked-70th-ease-business.html

4. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

Transport drogowy w Wietnamie obsługuje ok. 76% transportu towarowego. Tylko 20% dróg jest utwardzona. Infrastruktura drogowa jest obecnie modernizowana i rozbudowywana. W planach jest oddanie 1372 km autostrady Północ-Południe do 2030 r. Inwestycję szacuje się na 14 mld USD. W związku z rosnącą populacją i założeniem, że 50% ludności Wietnamu będzie mieszkać w dużych miastach, Hanoi i Ho Chi Minh budują system szybkiego publicznego transportu w celu zmniejszenia ilości samochodów i poprawy jakości powietrza. Realizowane są też różne mniejsze projekty dróg ekspresowych w celu poprawy komunikacji między miastami.

Transport wodny obsługuje około 23,6% przewozu towarów. Najważniejsze porty morskie są w: Cam Pha, Hon Gai, Hai Phong, Nghi Son, Cua Lo, Vung Ang, Chan May, Da Nang, Dung Quat, Quy Nhon, Van Phong, Nha Trang, Ba Ngoi, Ho Chi Minh, Vung Tau, Dong Nai, Can Tho. Wietnamska strategia dotycząca rozwoju portów zakłada rozbudowanie w latach 2020-2030 aż 39 portów⁷. Jednak wietnamski przemysł portowy zdecydowanie potrzebuje dalszych inwestycji aby nadążyć za szybkim wzrostem gospodarczym kraju i zmniejszyć koszty logistyczne. Obecnie Wietnam posiada 45 portów morskich o łącznej pojemności ponad 550 mln ton rocznie i wiele mniejszych, co daje łączną liczbę 320. Większość głównych portów została zmodernizowana, aby pomieścić statki o pojemności do 30 tys. ton.

Sieć portów w Ho Chi Minh obsługuje około 60% całkowitej przepustowości. Porty południowe są przeważnie nadmiernie obciążone, co prowadzi do zatorów i znacznych opóźnień. Zgodnie z globalnym raportem konkurencyjności opublikowanym w 2019 r. przez Światowe Forum Ekonomiczne, Wietnam plasuje się na 83. miejscu wśród 138. gospodarek pod względem jakości infrastruktury portowej, ze średnią oceną 3,80 w skali 1 do 7, przy czym 7 jest oceną najwyższą. Wietnamskie stowarzyszenie portów (VTA) stwierdziło, że aż 80% eksportu i importu odbywa się poprzez mniejsze porty i statki, a przeładunek prowadzi do opóźnień i zwiększa koszty o ok. 30%⁸.

Największe **porty lotnicze** w Wietnamie mieszczą się w Hanoi i w Ho Chi Minh City. Inne międzynarodowe porty lotnicze są w: Can Tho, Da Lat, Da Nang, Hai Phong, Hue, Nha Trang, Phu Quoc, Van Don. Statystyki Urzędu Lotnictwa Cywilnego Wietnamu (CAAV) pokazują, że łączna roczna przepustowość w sumie 22 lotnisk w 2019 r. to ponad 90 mln pasażerów.

Infrastruktura kolejowa jest słabo rozwinięta, a sieć połączeń obsługuje niewielką część przewozu pasażerskiego i towarowego. W ramach programu rozwoju transportu kolejowego planowane jest połączenie kolejowe z Chinami, Kambodżą, Malezją i Singapurem. Odnowione połączenie na linii Północ-Południe ma obsługiwać koleje dużych prędkości. Prace konstrukcyjne miały rozpocząć się w 2020 r.

⁷ www.ukabc.org.uk/wp-content/uploads/2019/07/Infrastructure-Update-May-2019.pdf

⁸ www.hellenicshippingnews.com/vietnamese-port-infrastructure-needs-to-keep-pace-with-growth

5. HANDEL MIĘDZYNARODOWY

Wietnam jest częścią ASEAN. Liberalizowana jest stopniowo współpraca handlowa państw należących do ASEAN z krajami trzecimi, głównie poprzez porozumienia o wolnym handlu (FTA) z Chinami, Koreą Południową, Indiami oraz Australią i Nową Zelandią. Wietnam podpisał oddzielne FTA z Koreą Południową i Euroazjatycką Unią Gospodarczą (EEU – unia celna Rosji, Kazachstanu, Białorusi, Armenii i Kirgistanu). Ministerstwo Planowania i Inwestycji Wietnamu przewiduje, że umowa o wolnym handlu z Unią Europejską – EVFTA spowoduje wzrost PKB o 15% do 2035 r., a porozumienie o partnerstwie transpacyficznym CPTPP o 1,3%.

Import towarów w 2019 r. ogółem 253,508 mld USD⁹, w 2018 r. 242,68 mld USD w tym z:

1. Chin – 65,52 mld USD (30%)
2. Korei Południowej – 47,58 mld USD (22%)
3. Japonii – 19,04 mld USD (8,6%)
4. Stanów Zjednoczonych – 12,76 mld USD (5,8%)
5. Tajlandii – 12,04 mld USD (5,5%)
6. Malezji – 7,45 mld USD (3,4%)
7. Indonezji – 4,94 mld USD (2,2%)
8. Singapuru – 4,53 mld USD (2,1%)
9. Indii – 4,15 mld USD (1,9%)
10. Niemiec – 3,81 mld USD (1,7%)

...

Polski – 266,61 mln USD (0,12%)

Najczęściej importowane towary:

- sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- urządzenia i maszyny,
- oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z minerałów bitumicznych,
- materiały tekstylne,
- produkty farmaceutyczne.

Eksport towarów w 2019 r. ogółem 263,451 mld USD¹⁰, w 2018 r. 244,7 mld USD w tym do¹¹:

1. Stanów Zjednoczonych – 47,58 mld USD (20%)
2. Chin – 41,37 mld USD (17%)
3. Japonii – 18,83 mld USD (8%)
4. Korei Południowej – 18,24 mld USD (7,7%)
5. Hongkongu – 7,96 mld USD (3,4%)
6. Holandii – 7,09 mld USD (3,0%)
7. Niemiec – 6,87 mld USD (2,9%)
8. Indii – 6,54 mld USD (2,8%)
9. Wielkiej Brytanii – 5,78 mld USD (2,4%)
10. Tajlandii – 5,27 mld USD (2,2%)

...

Polski – 1,33 mld USD (0,56%)

⁹ Dane otrzymane z Zagranicznego Biura Handlowego PAIH (z dnia 05.06.2020 r.)

¹⁰ jw.

¹¹ Na podstawie danych ze strony www.tradingeconomics.com/vietnam/indicators

Najczęściej eksportowane towary:

- aparaty telefoniczne, pozostała aparatura do transmisji lub odbioru głosu, obrazów lub innych danych,
- wyroby włókiennicze, odzież i obuwie.

6. DOSTĘP DO RYNKU DLA POLSKICH TOWARÓW I USŁUG

W Wietnamie powszechnie stosuje się system zharmonizowany (HS, Harmonized Commodity Description and Coding System, czyli Zharmonizowany System Oznaczania i Kodowania Towarów), który ujednolici standardy i sposób zastosowania klasyfikacji produktów.

UE jest trzecim (po Chinach i Stanach Zjednoczonych) największym partnerem handlowym Wietnamu. W 2019 r. podpisana została umowa o wolnym handlu z Unią Europejską (EVFTA), dzięki której rynek wietnamski otworzył się dla eksporterów i inwestorów z krajów członkowskich UE. Z wejściem w życie umowy w dniu 1 sierpnia 2020 r. Wietnam liberalizuje ponad 65% stawek importowych, pozostałe będą znoszone w trakcie 10-letniego okresu przejściowego. Docelowo umowa zakłada liberalizację ceł dla 99% obrotów handlowych pomiędzy UE i Wietnamem.

Blisko połowa produktów farmaceutycznych pochodząca z UE została zwolniona z 8% ceł po wejściu w życie umowy, reszta po 7 latach. Z kolei cła na wołowinę zostaną wyeliminowane po 3 latach, na produkty mleczarskie po maksymalnie 5, a na przetwory spożywcze po upływie 7 lat. Co ważne wraz z wejściem w życie umowy prawie wszystkie maszyny i urządzenia będą zwolnione z 35% ceł.

W kontekście polskiego eksportu najkorzystniejsze zmiany obejmą m.in. nabiał, ryby, leki, maszyny i urządzenia. Uwolniony zostaje też obrót usługami, np. usługi dla biznesu, finansowe, pocztowe, ubezpieczeniowe oraz w dziedzinie badań i rozwoju. Umowa ułatwi ponadto dostęp do rynków zamówień publicznych.

Wietnam nie jest w gronie kluczowych partnerów handlowych Polski, jednak ze względu na swój potencjał gospodarczy uznawany jest przez rząd za rynek perspektywiczny dla polskich przedsiębiorców. Polski eksport do Wietnamu z roku na rok rośnie: w 2016 r. wart był 213 mln euro, w 2017 r. już 246,5 mln euro, a w roku 2018 – 286,1 mln euro. W 2019 r. obroty handlowe Polski z Wietnamem wzrosły o 5% w porównaniu do roku poprzedniego i wyniosły 3,48 mld USD. Polski eksport do Wietnamu wzrósł i wyniósł ponad 343 mln USD, a import przeszło 3,1 mld USD, czyli nadal utrzymuje się przewaga importu towarów z Wietnamu do Polski, a co za tym idzie rosnący deficyt po stronie Polski, który w 2019 r. osiągnął wartość 2,8 mld USD¹².

W polskim eksporcie do Wietnamu dominują artykuły rolno-spożywcze, stanowiące ponad 50% całego eksportu. Największa sprzedaż dotyczyła wyrobów z ryb oraz mięsa drobiowego i wieprzowego. W dalszej kolejności eksportowane były wyroby przemysłu chemicznego, w tym głównie produkty farmaceutyczne, wyroby przemysłu elektromaszynowego oraz produkty metalurgiczne¹³.

¹² Na bazie informacji z Departamentu Handlu i Współpracy Międzynarodowej MR, czerwiec 2020.

¹³ www.gov.pl/web/wietnam/informator-ekonomiczny

Tabela 1: TOP 5 polskiego eksportu do Wietnamu w 2019 r.¹⁴:

TOWAR	WARTOŚĆ	UDZIAŁ W EKSPORCIE
filety z łososia	35,8 mln USD	10,4%
skrzydełka drobiowe	17,6 mln USD	5,1%
leki	16,1 mln USD	4,7%
ostrza maszynek do golenia	15,1 mln USD	4,4%
mleko i śmietana	15,0 mln USD	4,4%

Wietnam jest największym partnerem handlowym Polski w regionie Azji Południowo-Wschodniej. Polska eksportuje wprawdzie więcej do Hongkongu i Singapuru, ale duży import z Wietnamu sprawia, że to właśnie z tym krajem bilans handlowy jest największy.

Konsumpcja żywności w Wietnamie wynosi obecnie ok. 15 % PKB i stale rośnie. Ciągły wzrost sektora spowodowany jest m.in. rosnącymi dochodami ludności oraz zmianami zachodzącymi w stylu życia. Wzrasta popyt na produkty żywnościowe, a szczególnie zagraniczne.

Sektor mięsny

Polska jest istotnym eksporterem mięsa do Wietnamu. Wieprzowina jest tu najpopularniejszym rodzajem mięsa. Stanowi ok. 70% konsumpcji mięsa ogółem, a roczne zapotrzebowanie wynosi ok. 4 mln ton. Miesięczna podaż oscyluje wokół 300 tys. ton i pochodzi głównie z produkcji krajowej. Według danych wietnamskiego Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w styczniu 2020 r. import mięsa wieprzowego wyniósł 4560 ton i pochodził głównie z Brazylii, Polski, USA, Niemiec oraz Kanady. Obecnie ok. 17% importu wieprzowiny pochodzi z Polski.

Wietnam choć jest czołowym światowym producentem wieprzowiny, nie jest w stanie nadążyć za wzrostem popytu, stąd jest otwarty na zagranicznych dostawców.

Rynek więc jest otwarty dla polskich eksporterów wieprzowiny, ale też drobiu (spożycie mięsa drobiowego wynosi ok. 1,25 mln ton rocznie) czy ryb. Trwają procedury uzyskania zgody na eksport wołowiny (spożycie na poziomie 350 tys. ton). Na początku sierpnia 2019 r. rozpoczęła się trzyletnia kampania promująca eksport wysokiej jakości produktów z wołowiny z Polski do Wietnamu. W trakcie tego okresu planowane są wyjazdy do Polski w celu odwiedzenia zakładów produkcji i przetwórstwa.

Pomimo dużych potrzeb i chłonności rynku wietnamskiego, liczyć się należy z długotrwałą procedurą dopuszczającą konkretny rodzaj mięsa do rynku oraz certyfikującą konkretnego producenta jako eksportera. W tej grupie towarowej istnieją potencjalne możliwości rozszerzenia asortymentu o wyroby mięsne, np. wędliny, parówki, kabanosy. Przewiduje się ponadto, że rynek mięsa mrożonego będzie rósł z uwagi na zmiany w stylu życia oraz rosnący udział supermarketów i hipermarketów w łańcuchach dystrybucji.

¹⁴ Dane pochodzą z opracowania Departamentu Handlu i Współpracy Międzynarodowej MR, czerwiec 2020.

Mleko i produkty mleczne

Konsumpcja produktów mleczarskich stale rośnie w Wietnamie. Zgodnie z szacunkami w 2020 r. spożycie mleka na osobę wyniesie 28 litrów, co oznacza ponad dwukrotny wzrost od 2012 r., przy czym rodzima produkcja jest w stanie zaspokoić jedynie około 30% potrzeb rynku.

Wprowadzenie na rynek produktów podlega kontroli weterynaryjnej oraz tzw. bezpieczeństwa żywności. Obecnie jest spora konkurencja producentów krajowych i zagranicznych. Producenci wietnamscy (np. Vinamilk i TH True Milk) zaczynają eksportować mleko i produkty mleczne do innych krajów. Jeśli chodzi o polskie produkty, w Wietnamie można kupić m.in. mleko produkcji Mlekovity. Ewentualne szanse eksportowe w tym sektorze mogłyby dotyczyć serów i masła, które są w Wietnamie drogie.

Owoce i warzywa

Od 2017 r. można sprzedawać polskie jabłka. Popyt jest też na produkty z jabłek. We wrześniu 2019 r. wietnamski Departament Ochrony Roślin Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przesłał do Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN) analizę zagrożenia szkodnikami w związku z ewentualnym importem do Wietnamu świeżej borówki z Polski. Poza borówką, popytem mogłyby się cieszyć np. polskie czereśnie czy gruszki.

W zakresie eksportu produktów pochodzenia roślinnego niezbędne jest przede wszystkim uznanie kraju za bezpieczne źródło pochodzenia. Dalej musi dojść do dopuszczenia konkretnego produktu do rynku wietnamskiego, a następnie określana jest lista certyfikowanych podmiotów, które mogą wprowadzać je na rynek. Każdy podmiot musi posiadać certyfikat odpowiednich służb (polski PIORiN i wietnamski PPD – Departament Ochrony Roślin).

Wprowadzenie na rynek wietnamski warzyw wiąże się z nieco łatwiejszą i krótszą procedurą, jednak eksport warzyw uważany jest za dużo mniej opłacalny.

Jaja i wyroby z jaj

Niestety brakuje porozumienia odnośnie kwarantanny w eksporcie jaj i produktów z jaj.

Produkty zbożowe

Wśród konsumentów można zaobserwować trend przejścia na tzw. zdrowy tryb życia. Produkty, które mogą znaleźć odbiorców to m.in. płatki śniadaniowe, batony zbożowe, przekąski, gotowe produkty śniadaniowe. Popularnością cieszą się wysokiej jakości produkty ekologiczne. Generalnie żywność europejska postrzegana jest jako bezpieczna i wysokiej jakości.

Poza ograniczeniami wynikającymi z pandemii COVID-19, wietnamskie rolnictwo boryka się od pewnego czasu z innymi problemami utrudniającymi produkcję rolną: epidemiami dotyczącymi zwierząt i ptaków (ASF oraz ptasia grypa) oraz suszą i wdzieraniem się słonej wody na tereny rolne w Deltie Mekongu.

Ruch turystyczny stymuluje rozwój wietnamskiej branży hotelarskiej i gastronomicznej, a nowoczesne hotele i restauracje są zdominowane przez australijskich i europejskich menedżerów i szefów kuchni, którzy preferują produkty z importu.

Rynek jest też chłonny kosmetyków i środków czystości.

Perspektywiczny jest rynek usług. Wietnamczycy prowadzą modernizację i cyfryzację sektora publicznego, a polskie firmy mogą starać się o kontrakty na dostawy systemów informatycznych.

Jeśli chodzi o inne sektory, ogromny wietnamski przemysł meblowy potrzebuje dobrej jakości drewna, które polscy producenci mogliby dostarczać bez pośredników; obecnie polskie drewno trafia do Wietnamu przez kraje zachodniej Europy. Duże nadzieje można wiązać również z sektorem wyposażenia wnętrz.

Szanse dla inwestorów są w sektorze energetycznym. Rozwija się też sektor edukacyjny, perspektywy byłyby więc dla firm oferujących np. platformy e-learningowe. Wietnam jest także zainteresowany inwestycjami w sektorze budownictwa i transportu. Pole do współpracy widoczne jest w sektorze medycznym oraz farmaceutycznym; rocznie około 30 tys. Wietnamczyków wyjeżdża w poszukiwaniu leczenia za granicę. Farmaceutyki w Wietnamie głównie dystrybuowane są za pośrednictwem szpitali lub zakładów opieki medycznej; pacjent kupuje je bezpośrednio od lekarza, a nie w aptece.

Potencjał widoczny jest ponadto w sektorze nowoczesnych technologii związanych z budownictwem oraz ochroną środowiska (tzw. inteligentne budynki, zarządzanie ściekami i wodą, utylizacja odpadów komunalnych, wytwarzanie biogazu).

W Wietnamie nie ma prywatnej własności ziemi, natomiast istnieje możliwość jej nabycia zarówno przez podmioty lokalne jak i zagraniczne – prawo wieloletniego użytkowania ziemi. Użytkować ziemię można przez 50 lat, z możliwością przedłużenia maksymalnie do 70 lat w przypadku projektów o dużej wartości kapitału i niskim stopniu zwrotu. Po wygaśnięciu okresu użytkowania, stosowny komitet ludowy może podjąć decyzję o przyznaniu prawa dalszego użytkowania. Przedsiębiorcy mogą również ustanawiać prawa rzeczowe, m.in. hipotekę na użytkowanej nieruchomości.

To, co jest specyficzne dla Wietnamu to brak instytucji hurtowni. Sektor sprzedaży detalicznej to przede wszystkim małe rodzinne sklepy oraz tradycyjne targi. Zaledwie 20% sprzedaży realizowana jest przez supermarkety i sieci sklepów. Najbardziej znane to: Saigon Co-op Mart, Aeon mall, Big C supermarket, Lotte, VinMart. Jest za to rozwinięty system dystrybucji towarów. Odbyna się zwykle na zasadzie wykorzystywania sieci powiązań rodzinnych i rozwożenia po sklepach w małych partiach przez handlarzy. By wprowadzić towar na rynek, trzeba skorzystać z miejscowego agenta, stąd eksport z Polski do Wietnamu zdominowany jest przez Wietnamczyków mieszkających w Polsce, mających dzięki powiązaniom rodzinnym zezwolenia miejscowych władz na handel.

Warto dodać, że w Polsce jest jedna z największych społeczności wietnamskich (po USA, Francji, Niemiec i Czechach), co może zdecydowanie ułatwić ekspansję zagraniczną. Na miejscu spotkamy się z dużą przychylnością do Polaków, bowiem wielu Wietnamczyków ukończyło w Polsce studia i zajmuje wysokie stanowiska w instytucjach państwowych i biznesie. Mogą pomóc w znalezieniu partnerów i ułatwiać kontakty z administracją.

Handel elektroniczny jest słabo rozwinięty z powodu obaw o ochronę prywatności i danych, niewystarczającą infrastrukturę internetową, ograniczenia w sektorze usług finansowych (w tym niewielu użytkowników kart kredytowych) oraz bariery regulacyjne. Niektóre firmy e-commerce, doświadczają w Wietnamie blokowania ich stron internetowych.

7. SYSTEM PODATKOWY I ZACHĘTY DLA BIZNESU¹⁵

Wszystkie podatki w Wietnamie są nakładane na poziomie krajowym, nie ma podatków lokalnych czy miejskich.

Funkcjonuje podatek od licencji biznesowej (**BLT**), płacony rocznie, któremu podlegają firmy, organizacje i osoby prywatne prowadzące działalność gospodarczą w Wietnamie. Są z niego zwolnione w pierwszym roku działalności nowoutworzone firmy (rozporządzenie weszło w życie 25 lutego 2020 r.)

Tabela 2: Stawki BLT dla podmiotów gospodarczych¹⁶

Zarejestrowany kapitał (mld VND)	BLT/ rocznie
ponad 10	3,000,000 VND
od 5 do 10	2,000,000 VND
od 2 do poniżej 5	1,500,000 VND
poniżej 2	1,000,000 VND

Stawka podatku dochodowego od osób prawnych (**CIT**) wynosi 20%, o ile nie ma zastosowania żadna ulga podatkowa. Niektóre projekty inwestycyjne mogą się kwalifikować do objęcia wakacjami podatkowymi i preferencyjnymi stawkami podatkowymi. Stawki preferencyjne w wysokości 10% i 17% są przyznawane odpowiednio na okres 15 i 10 lat. Wakacje podatkowe polegają na zwolnieniu z podatku przez okres od 2 do 4 lat oraz obniżeniu stawki podatku na okres od 4 do 9 lat.

Podatek dochodowy od osób fizycznych (**PIT**) dotyczy rezydentów i nierezydentów uzyskujących dochody podlegające opodatkowaniu. Dla rezydentów stosuje się progresywną skalę podatkową ze stawkami od 5% do 35% dla dochodu ze źródeł krajowych i zagranicznych. W przypadku nierezydentów podatkowych nakładany jest podatek w zryczałtowanej stawce 20% na dochody uzyskiwane w Wietnamie.

Zagraniczne organizacje i osoby fizyczne prowadzące działalność w Wietnamie bez zakładania podmiotu prawnego podlegają podatkowi **FCT**, czyli tzw. podatek u źródła, na który składają się podatek od wartości dodanej VAT i CIT. Stawki zależą od rodzaju działalności gospodarczej i zazwyczaj wynoszą od 0,1 do 10%.

Dywidendy i przekazywanie zysków przez oddziały nie podlegają podatkowi u źródła.

Podatek od towarów i usług (**VAT**) nakładany jest na wszystkie towary i usługi, których konsumpcja odbywa się w Wietnamie oraz które przywożone są do Wietnamu, w tym towary i usługi objęte specjalnym podatkiem konsumpcyjnym, z wyjątkiem pozycji nieopodatkowanych.

¹⁵ www.vietnam.trade.gov.pl/pl/podstawy-biznesu/podatki/253963,podatki.html

¹⁶ www.vietnam-briefing.com/news/vietnams-taxes-business.html/

- stawka ogólna: 10%
- eksport towarów i usług: 0%
- niektóre towary i usługi, np. zaopatrzenie w wodę, płody rolne, artykuły medyczne i pomoce dydaktyczne: 5%

Specjalny podatek konsumpcyjny (**SCT**) jest formą podatku akcyzowego, nakładanego na importowane lub produkowane na miejscu papierosy, piwo, alkohole wysokoprocentowe, pojazdy silnikowe, paliwa i klimatyzatory, a także usługi, w tym kasyna, zakłady, pola golfowe i lokale rozrywkowe. Produkty eksportowe są zwolnione z podatku SCT.

W celu stymulowania rozwoju gospodarki, która wyraźnie odczuwa negatywne skutki pandemii COVID-19, uruchomiony został program wspierający realizację priorytetowych projektów inwestycji publicznych. Rząd Wietnamu planuje przeznaczyć na ten cel w 2020 r. 30 mld USD. Podjęte zostaną inwestycje niezrealizowane w 2019 r. oraz te planowane na 2020 r. Kluczowe będą projekty dotyczące infrastruktury transportowej, m.in. autostrada Północ-Południe, autostrada My Thuan-Can Tho, modernizacja pasów startowych lotnisk w Hanoi i Ho Chi Minh City czy budowa międzynarodowego lotniska w Long Thanh.

System zamówień publicznych

Panuje opinia, że wietnamskie ustawodawstwo dotyczące prawa zamówień publicznych nie jest spójne i może stwarzać problemy interpretacyjne. Nadal zdarzają się sytuacje korupcyjne w procedurach zamówień publicznych, przypadki ustawiania przetargów oraz braki kompetencyjne i kadrowe w tym zakresie, zwłaszcza na poziomie władz lokalnych.

Przetargi w Wietnamie podzielone są na krajowe oraz międzynarodowe. Międzynarodowe ogłaszane są wtedy, gdy nie ma przedsiębiorcy krajowego, który spełniałby określone wymagania, albo gdy w procedurze przetargu nie wyłoniono zwycięzcy. Uprzywilejowaną pozycję mają przedsiębiorcy zarejestrowani zgodnie z przepisami prawa wietnamskiego, którzy współpracują z firmami wietnamskimi oraz których 30% produkcji będzie ulokowane w Wietnamie. Zagraniczni przedsiębiorcy mogą startować do przetargów krajowych jako subkontraktorzy przedsiębiorców wietnamskich.

8. PROCES ZAKŁADANIA DZIAŁALNOŚCI

W przypadku niektórych rodzajów inwestycji firmy muszą uzyskać zgodę wietnamskich władz przed rozpoczęciem procedur zakładania działalności.

Podmiot zagraniczny może ustanowić swoją obecność w Wietnamie jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (z jednym lub wieloma członkami), spółka akcyjna, spółka osobowa, oddział, może również podpisać umowę o współpracy gospodarczej lub założyć przedstawicielstwo.

Zagraniczni inwestorzy, chcący założyć **spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością** w Wietnamie i planujący inwestycje w tym kraju, muszą mieć projekt inwestycyjny – czyli plan operacji ze średnio- i długoterminowym kapitałem na określonym obszarze, w danym okresie czasu.

Wymagana jest również dokumentacja potwierdzająca prawny status inwestorów, wniosek o preferencyjne traktowanie inwestycji oraz raport zdolności finansowych inwestora. Projekt inwestycyjny zostaje oszacowany, wydawany jest Certyfikat Inwestycji, a następnie Certyfikat Rejestracji Przedsiębiorstwa (Business Registration Certificate, BRC).

Kolejnym krokiem jest zawiadomienie wybranych wietnamskich gazet o pomyślnej rejestracji i podanie im treści Certyfikatu Inwestycji, dalej otwarcie konta bankowego i rejestracja w lokalnych urzędach podatkowych i innych właściwych organach. Nie ma maksymalnego lub minimalnego wymogu prognozy kapitałowej.

Statut przedsiębiorstwa jest wymagany elementem dokumentacji składanej podczas rejestracji firmy i poza danymi firmy i informacjami dotyczącymi jej właściciela, musi zawierać też metody rozstrzygania sporów, obliczania wynagrodzenia i dodatków dla kadry zarządzającej, zasady podziału zysku i rozliczania strat, procedury rozwiązywania i likwidacji. Czas założenia spółki zajmuje przeciętnie dwa do czterech miesięcy.

Oddziały i biura przedstawicielskie – zagraniczne przedsiębiorstwo, które prowadzi działalność przez ponad rok może uzyskać zezwolenie na otwarcie biura reprezentacyjnego w Wietnamie, a te prowadzące działalność przez ponad 5 lat otrzymają zezwolenia na otwarcie oddziału. Licencja jest ważna przez 5 lat i może być odnowiona na kolejny okres.

Pracownicy biur reprezentacyjnych i oddziałów podlegają obowiązkowi podatkowemu. Zgodnie z wietnamskim prawem oddziały muszą przestrzegać wymogów księgowych opisanych w wietnamskim prawie; oddziały muszą zdawać roczne sprawozdanie do Ministerstwa Handlu o działalności i sytuacji finansowej przedsiębiorstwa. Biuro reprezentacyjne zakłada się zwykle w celu przeprowadzenia rozpoznania rynku. Taki podmiot nie może prowadzić aktywności przynoszących zysk, w odróżnieniu od oddziału, który może przekazywać zyski za granicę.

Wietnamskie Ministerstwo Planowania i Inwestycji nie określa obecnie wymaganego kapitału początkowego, jednak spółki będą zobowiązane do wykazania, że ich wkłady kapitałowe są wystarczające do sfinansowania planowanych operacji, stąd potencjalni inwestorzy powinni liczyć się z kwotą minimum 10 tys. USD. Biuro przedstawicielskie można założyć w ciągu sześciu do ośmiu tygodni. Oddziały mogą zatrudniać pracowników bezpośrednio, a kierownikiem oddziału musi być rezydent Wietnamu. Firmy zagraniczne mogą wyznaczyć menedżera z ich kraju, jednak ten musi uzyskać pozwolenie na pracę w Wietnamie, aby zostać zatrudnionym jako kierownik oddziału. Proces rejestracji oddziału trwa około 20 dni roboczych.

Umowa współpracy gospodarczej (Business Cooperation Contract, BCC) to kontrakt pomiędzy stronami, zwykle zagranicznym inwestorem i lokalnym przedsiębiorstwem. Nie tworzy to podmiotu prawnego, ale pozwala np. na rozdział zysków i start.

Przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym mają obowiązek otworzyć rachunek w banku zlokalizowanym w Wietnamie, który jest zatwierdzony przez Wietnamski Bank Narodowy.

Wietnam jest jednym z niewielu krajów w regionie, który zezwala na 100% udział kapitału zagranicznego. W okresie 2017-2020 zaplanowano częściowe lub całkowite zbycie około 375 spółek będących własnością państwa. Wszystkie tereny w Wietnamie są własnością państwa i są zarządzane przez państwo. Inwestorzy mogą uzyskać jedynie prawo użytkowania gruntów w postaci dzierżawy.

Coraz lepiej wygląda sprawa ochrony własności intelektualnej. Wiele raportów zwracało uwagę na piractwo praw autorskich w Wietnamie i niskie sankcje oraz kary za naruszenie praw własności intelektualnej. Wietnam niedawno podpisał Porozumienie Haskie, które zezwala poprzez jedną rejestrację wzoru przemysłowego na ochronę w wielu krajach. Zaczęło obowiązywać od stycznia 2020 r., stąd spodziewana jest implementacja dobrych międzynarodowych praktyk w tym zakresie.

9. LEGALIZACJA DODUMENTÓW I OBOWIĄZEK WIZOWY

Istnieje obowiązek wizowy w stosunku do polskich obywateli podróżujących do Wietnamu. Organem wydającym wietnamskie wizy na terenie Polski jest Ambasada Socjalistycznej Republiki Wietnamu w Warszawie. Możliwe jest też uzyskanie wizy na lotnisku (wyłącznie międzynarodowe porty lotnicze w Hanoi, Ho Chi Minh i Da Nang), po uprzednim uzyskaniu promesy wizowej. Można też bezpośrednio aplikować o e-wizę poprzez stronę Urzędu Kontroli Ruchu Granicznego Wietnamu: <https://evisa.xuatnhapcanh.gov.vn/web/guest/trang-chu-ttdt>, jednak ta wiza jest jednokrotnego wjazdu i wydawana maksymalnie na 30 dni.

10. WYBRANE IMPREZY TARGOWE

Targi branży spożywczej:

VIETFOOD & BEVERAGE

www.hcm.foodexvietnam.com

FOODEXPO VIETNAM

www.foodexpo.vn/en/index.php

FOOD & Hotel VIETNAM

www.foodnhotelvietnam.com

Targi dedykowane dostawcom opakowań dla żywności, farmaceutyków:

PROPACK VIETNAM

www.propakvietnam.com

Targi branży kosmetycznej:

COSMOBEAUTÉ – adresowane do wystawców, chcących zaprezentować swoje produkty zwłaszcza na rynkach regionu krajów ASEAN oraz Indochin.

www.cosmobeauteasia.com/vietnam

11. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Umowa o wolnym handlu z Unią Europejską (EVFTA).	„Gospodarka rynkowa o orientacji socjalistycznej” – nadmierny interwencjonizm w niektórych sektorach gospodarki, preferencje dla państwowych przedsiębiorstw.
Brama do Azji. Rejestrując działalność w Wietnamie firma może zyskać dostęp do dziesięciu rynków tego kontynentu.	Słabo rozwinięta infrastruktura transportowa i system dystrybucji. Brakuje hurtowni, segment supermarketów dopiero się kształtuje.
Duży 95-milionowy rynek ze znacznym potencjałem wzrostu; np. import żywności wzrasta w Wietnamie o ok. 20% rocznie.	Brak wykształconej siły roboczej, częste zmiany regulacji, korupcja i biurokracja.
Szybki wzrost gospodarczy i dalsze dobre prognozy.	Słaba ochrona praw autorskich, patentów i znaków towarowych.
Możliwość nawiązania kontaktów handlowych poprzez liczną w Polsce diasporę wietnamską.	Znajomość języków obcych nie jest powszechna, bariery językowe.
SZANSE	ZAGROŻENIA
Wietnamczycy czują duży sentyment do naszego kraju.	Różnice kulturowe; nie oddziela się sfery prywatnej od zawodowej.
Rynek wietnamski został zakwalifikowany przez rząd Polski jako jeden z pięciu najbardziej perspektywicznych na świecie dla rozwoju polskiej gospodarki (obok Algierii, Indii, Iranu oraz Meksyku); przez najbliższe lata realizowane będą programy promocji.	Niepewność geopolityczna regionu.
Rosnąca klasa średnia, rosnące dochody i zwiększający się popyt na produkty premium.	Słabo rozwinięty e-commerce.
Prognozy długoterminowe Banku Światowego przewidują, że do roku 2035 Wietnam przekształci się w nowoczesną gospodarkę przemysłową o statusie „upper middle income economy” lub „high income economy”.	Wysoki poziom zadłużenia.

Podsumowanie

Wietnam to jeden z najbardziej perspektywicznych rynków w Azji Południowo-Wschodniej. Wzrost Wietnamu przyspieszył w ostatnich latach m.in. ze względu na wojnę handlową między USA a Chinami, wiele firm przeniosło więc produkcję do Wietnamu.

Kraj jest drugim co do wielkości partnerem handlowym UE w Stowarzyszeniu Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN) po Singapurze. Rynek wietnamski z liczbą ok. 95 mln potencjalnych konsumentów to interesujący rynek zbytu dla polskich eksporterów i może stanowić dla polskich firm spożywczych bramę do zamieszkiwanego przez ponad 630 milionów konsumentów rynku ASEAN.

Połowa ludności Wietnamu ma mniej niż 30 lat, co przekłada się na szybko rozwijające się środowisko handlowe. Planując rozwój działalności na rynku wietnamskim warto mieć na względzie znaczne zróżnicowanie dochodów między mieszkańcami aglomeracji miejskich a ludnością zamieszkującą resztę kraju. Ponad 60% populacji zamieszkuje tereny wiejskie.

Wietnam nie należy do kluczowych partnerów handlowych Polski, jednak ze względu na jego potencjał gospodarczy, resort rozwoju sklaryfikował go jak rynek perspektywiczny dla polskiego biznesu, a polskie firmy mogą skorzystać na ułatwieniach w handlu z Wietnamem w związku z umową EVFTA. Spośród krajów UE najwięcej inwestuje w Wietnamie obecnie Francja, Holandia, Niemcy oraz Wielka Brytania.

Wielu Wietnamczyków ukończyło w Polsce studia i teraz zajmuje wysokie stanowiska w instytucjach państwowych i biznesie. Przekłada się to też na dobrą na tle regionu rozpoznawalność Polski i polskich towarów.

Kluczem do sukcesu jest posiadanie wietnamskiego partnera lub agenta zajmującego się odbiorem i dystrybucją towaru. Warto też zgłębić specyfikę kulturową. Istotną rolę odgrywała tu m.in. koncepcja „właściwych momentów”. Ważne jest to czy nasz partner uważa daną godzinę, dzień, miesiąc lub rok za „właściwy”, w przeciwnym wypadku wietnamski kontrahent będzie przeciągał negocjacje do chwili, która będzie dla niego korzystna. Istnieje też odwieczna kultura targowania się, stąd towary praktycznie nigdy nie mają stałych cen. O tym szerzej przeczytać można w książce „Etykieta biznesu w kontaktach międzynarodowych”, której partnerem wydania jest Wielkopolski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. Publikacja dostępna jest na stronie: www.wfr.org.pl/etykieta-biznesu-w-kontaktach-miedzynarodowych/

12. WAŻNE KONTAKTY

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Socjalistycznej Republice Wietnamu

Wietnam, Hanoi, 3 Chua Mot Cot
+84 24 3845 2027, hanoi.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.hanoi.msz.gov.pl

Ambasada Socjalistycznej Republiki Wietnamu w Warszawie

Resorowa 36, 02-956 Warszawa
+22 651 60 98 ext. 13, vnemb.pl@mofa.gov.vn
www: www.vietnamembassy-poland.org

Zagraniczne Biuro Handlowe Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu w Wietnamie

SunWah Tower, 14th floor, room 1401
115 Nguyen Hue Street, District 1
Ho Chi Minh City, Vietnam
+84 28 3821 9990 ext.104
Kierownik Piotr Harasimowicz: piotr.harasimowicz@paih.gov.pl, +84 933 663 653
Business Development Manager Hồ Thị Hạnh Ngân (Hania): hanh.ngan@paih.gov.pl
www.vietnam.trade.gov.pl

Wietnamska Izba Przemysłowo-Handlowa (VCCI)

+ 84 24 3574 2022, webmaster@vcci.com.vn
www.vcci.com.vn
Oddział w Ho Chi Minh City – nthung@vcci-hcm.org.vn

Europejska Izba Handlowa w Wietnamie (EUROCHAM)

www.eurochamvn.org
Oddział w Hanoi: +84 24 3715 2228, info-hn@eurochamvn.org
Oddział w Ho Chi Minh City: + 84 28 3827 2715
info-hcm@eurochamvn.org

Środkowoeuropejska Izba Handlowa w Wietnamie (CEEC)

www.ceecvn.org
Hanoi: +84 24 3936 1031 (ext. 201)
Ho Chi Minh City: +84 28 3827 2869
office@ceecvn.org

Wietnamskie Stowarzyszenie Małych i Średnich Przedsiębiorstw (VINASME)

www.vinasme.vn, vinasme.cntt@gmail.com

Inne przydatne instytucje i organizacje gospodarcze:

Vietnam Trade Promotion Agency: www.vietrade.gov.vn/en
Ho Chi Minh City Department of Planning & Investment: www.dpi.hochiminhcity.gov.vn
Vietnam Industry and Trade Center: www.aseconnectvietnam.gov.vn
Investment & Trade Promotion Center: www.itpc.gov.vn
Vietnam Business Forum: www.vbf.org.vn
Vietnam Economic Portal: www.vnep.org.vn/en-US/Default.html

Data opracowania: 16 lipca 2020 r.

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

**Wielkopolski
Fundusz Rozwoju**
Spółka Samorządu Województwa Wielkopolskiego

Wielkopolski Fundusz Rozwoju

Spółka Samorządu Województwa Wielkopolskiego

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU

Wielkopolski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.
ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań
tel. +48 61 671 71 71, +48 61 671 71 72, fax +48 61 671 71 78
www.wfr.org.pl